

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 398/2015-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. augusta 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti Retail Value Stores, a. s., Panónska cesta 16, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou JUDr. Michal Matulník, advokát, s. r. o., Kýčerského 5, Bratislava, prostredníctvom ktorej koná jej konateľ a advokát JUDr. Michal Matulník, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodcovským rozsudkom Obchodného súdu, stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného spoločnosťou Obchodný súd s. r. o., Banská Bystrica sp. zn. OS 41/2014 zo 4. júna 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti Retail Value Stores, a. s., o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júna 2015 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti Retail Value Stores, a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie svojho majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozhodcovským rozsudkom Obchodného súdu, stáleho rozhodcovského súdu, zriadeného spoločnosťou Obchodný súd s. r. o., Banská Bystrica (ďalej len „rozhodcovský súd“) sp. zn. OS 41/2014 zo 4. júna 2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola napadnutým rozsudkom zaviazaná zaplatiť svojmu obchodnému partnerovi prisúdenú istinu s príslušenstvom.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta argumentujúc skutkovými okolnosťami prípadu viaceré pochybenia rozhodcovského súdu v konaní a v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, z ktorých potom následne odvodzuje aj porušenie svojich v sťažnosti označených práv.

Sťažovateľka citujúc judikatúru ústavného súdu vzťahujúcu sa na rozhodcovské konanie je toho názoru, že zásady formulované rozhodnutiami ústavného súdu dodržané neboli, a preto sa domnieva, že *„je namieste, aby do tohto procesu aktívne zasiahol aj ústavný súd“*, aj keď na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) podala žalobu o zrušenie napadnutého rozsudku rozhodcovského súdu. Tento návrh však bol, ako uvádza sťažovateľka v sťažnosti, rozsudkom okresného súdu sp. zn. 64 Cb 96/2014 z 21. novembra 2014 zamietnutý. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 43 Cob 51/2015 z 21. mája 2015 potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že

„Základné právo Sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo vlastníť majetok podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na pokojné užívanie svojho majetku podľa článku 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodcovským rozsudkom Rozhodcovského súdu Stály rozhodcovský súd Obchodný súd s.r.o., Janka Kráľa 7, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 858 102, sp. zn. OS 41/2014 zo dňa 04.06.2014 porušené boli.

2. Rozhodcovský rozsudok Rozhodcovského súdu Stály rozhodcovský súd Obchodný súd s.r.o... sp. zn. OS 41/2014 zo dňa 04.06.2014 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Rozhodcovský súd Obchodný súd s.r.o.,... je povinný uhradiť na účet advokátskej kancelárie JUDr. Michal Matulník, advokát, s.r.o... trovy právneho zastúpenia vo výške 340,89 €.“.

II.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že jeho uznesením sp. zn. I. ÚS 554/2014 zo 17. septembra 2014 bola sťažnosť sťažovateľky smerujúca proti napadnutému rozsudku rozhodcovského súdu odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie z dôvodu, že žalobou zo 17. júna 2014 sa sťažovateľka na okresnom súde domáhala zrušenia napadnutého rozsudku rozhodcovského súdu, o ktorej do dňa prerokovania vtedy prerokúvanej sťažnosti nebolo rozhodnuté. Podľa názoru ústavného súdu vysloveného v tomto uznesení, pokiaľ sa sťažovateľka uvedenou žalobou domáhala zrušenia napadnutého rozsudku rozhodcovského súdu, iniciovala tým konanie pred všeobecným súdom, ktorý bude oprávnený a povinný rozhodnúť o ochrane jej práv, a preto nebola daná právomoc ústavného súdu v tejto veci konať.

Ako už bolo uvedené, okresný súd rozsudkom sp. zn. 64 Cb 96/2014 z 21. novembra 2014 predmetnú žalobu zamietol, pričom krajský súd toto rozhodnutie potvrdil rozsudkom

sp. zn. 43 Cob 51/2015 z 21. mája 2015, ktorý, ako uvádza sťažovateľka, jej bol doručený 3. júna 2015, a preto je toho názoru, že sťažnosť smerujúcu proti napadnutému rozsudku rozhodcovského súdu podala v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania pred ústavným súdom je sťažovateľkou namietané porušenie označených základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práv podľa

čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, k porušeniu ktorých malo dôjsť napadnutým rozsudkom rozhodcovského súdu.

V súvislosti s napadnutým rozsudkom rozhodcovského súdu ústavný súd upriamuje pozornosť na princíp subsidiarity vyplývajúci z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity okrem iného vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Zo sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľka podaniami zo 17. júna 2014 podala na okresnom súde žalobu o zrušenie napadnutého rozsudku rozhodcovského súdu, o ktorej bolo rozhodnuté tak, že bola rozsudkom okresného súdu sp. zn. 64 Cb 96/2014 z 21. novembra 2014 v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 43 Cob 51/2015 z 21. mája 2015 zamietnutá.

Ústavný súd konštatuje, že za daného stavu mala sťažovateľka k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu namietaného porušenia jej práv, ktorý aj využila, keď podala

žalobu o zrušenie napadnutého rozsudku rozhodcovského súdu, a keďže jej žalobe nebolo vyhovené, domáhala sa nápravy v opravnom konaní v rámci riadneho inštančného postupu.

V sťažnosti je výrazne oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje najmä na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti (m. m. III. ÚS 2/05, II. ÚS 19/05), keď navyše znenie petitu sťažnosti vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa nemá ústavný súd dôvod spochybňovať.

Týmito pravidlami sa ústavný súd spravoval aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky. V danom prípade to znamenalo, že ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť iba v rozsahu korešpondujúcom s návrhom na rozhodnutie vo veci samej (petitom), teda len vo vzťahu k napadnutému rozsudku rozhodcovského súdu.

Ústavný súd na tomto mieste ďalej zdôrazňuje, že sťažovateľka (kvalifikovane zastúpená advokátom) v petite sťažnosti postup krajského súdu (ktorý posudzoval v rámci odvolacieho konania prvostupňové rozhodnutie okresného súdu, ktorého predmetom bolo rozhodovanie o žalobe o zrušenie napadnutého rozsudku rozhodcovského súdu, pozn.) nenapáda, a preto súc viazaný petitom (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde) sa konaním na odvolacom súde (a ani jeho rozhodnutím) zaoberať nemohol.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľky po jej predbežnom prerokovaní vo vzťahu k napadnutému rozsudku rozhodcovského súdu odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uvedenými v jej petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. augusta 2015